

До студентських розвідок з питань євроінтеграції в освіті

Динаміка змін, що відбуваються, практично не залишає можливості встигати за перетвореннями, намагатися їх осмислити. Але рухатися вперед, не розуміючи процесів... Ось така сучасна колізія виникла: і зрозуміти неможливо, і не зрозуміти неможливо. З одного боку обсяг інформації та лавиноподібні темпи її накопичування вийшли за межі чисто фізіологічних можливостей людського мозку, а з іншого — з'явилися технічні засоби обробки сирих даних та необмежений доступ практично до всіх джерел отримання знань.

Те, що для викладача сьогодні ще треба осмислити та опанувати, для студента чи школяра — природньо, бо вони зростали разом з цими процесами. Соціокультурний розрив в чистому вигляді... Так чи інакше, але освітній процес — своєрідне місце перетинання інтересів та можливостей, шлях до пошуку розуміння тих, хто навчається та навчає.

Все викладене — своєрідний пролог до головного, до пояснення причин появи двох невеличких текстів, що розміщені нижче. Перші студентські розвідки, своєрідна проба пера. Безумовно, це ще не наукові пошуки. Скоріше — пошук себе, шлях до розуміння власних інтересів та світоглядних позицій. Невпевнені рядки, з яких, з часом, хто знає, народяться цікаві тексти, висновки, відкриття. Студенти навчаються читати та розуміти тексти. Важка робота взагалі, а для сучасного студента, який зростає в умовах тотального он-лайну та кліпового мислення, — тим більше. Але автори текстів, що друкує журнал, вже привчені до роботи з текстом, до критичного його аналізу, співставлень та порівнянь. Може не завжди вони можуть дати виважені висновки, іноді не вистачає елементарних фонових знань для цього.

Але перші кроки зроблено — сформовано інтерес до розуміння, до складання власної точки зору. Мотивація до навчання і пізнання... Саме з цього — інтерес до обрання теми дослідження. У першому випадку — третьокурсниця, майбутній перекладач, волею долі опинилася в Німеччині, де замість одного семестру навчання, як передбачала угода між університетами-партнерами, отримала три, практично півтора роки. І виникло бажання зрозуміти витоки різниці між організацією навчального процесу вдома та в університеті країни, що прихистила на час війни. Не йти шляхом простих рішень, а передивитися історичні витоки європейських моделей освіти, співставити їх із вітчизняною системою, спробувати розібратися, чому підходять такі різні навіть в країнах, що розташовані поруч одна з одною.

Другий текст — спроба майбутнього соціолога вникнути у історію питань освітньої євроінтеграції, зрозуміти як від «залізної завіси» країни перейшли до співпраці і де там місце України, яка через воєнну агресію знов опинилася перед розривом еволюційних процесів та переживає стрімке прискорення європейської інтеграції. Обидві авторки самостійно обирали теми розвідок, шукали джерела інформації, літературу, співставляли статистичні викладки. З часом з цих розвідок з'являються самостійні дослідження. Сьогодні ж — перші нотатки, своєрідна презентація теми, власного інтересу до неї. І сподівання, що ця самостійність та потреба зрозуміти і розібратися буде їх супроводжувати протягом всього професійного життя.

*Катерина Астахова,
науковий консультант,
доктор історичних наук, професор,
Харківський гуманітарний університет «НУА»*